

W związku z zawiadomieniem o rozpoczęciu konsultacji podatkowych z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie propozycji nowej schemy JPK_VAT, poniżej przedstawiamy uwagi KPMG:

1 Dane zagregowane w JPK_VAT

Zgodnie z naszym rozumieniem w nowym JPK_VAT podatnik będzie (podobnie jak dotychczas) ujmował dane szczegółowe dla transakcji sprzedażowych i zakupowych w podziale na odpowiednie kategorie (pola K_10 do K_50). Dodatkowo nowa wersja struktury nakazuje wprowadzać także wartości zagregowane dla tych kategorii (pola P_21 do P_73). Przykładowo pole P_22 (Podstawa opodatkowania – Eksport towarów) odpowiada sumie pól K_22 (Kwota netto - Eksport towarów). Oznacza to, że w nowej strukturze podatnik poza wpisaniem wartości granularnych będzie musiał wpisać także wartości zagregowane.

Chcielibyśmy jak najmocniej zaprotestować przeciwko takiemu rozwiązaniu. Oznacza ono bowiem nie likwidację deklaracji VAT-7 ale jej przeniesienie do pliku JPK_VAT. W efekcie nie będzie miało miejsca ułatwienie rozliczania podatku VAT dla podatników ale utrudnienie tego procesu.

Rozwiązanie proponowane w nowych strukturach będzie dla większości podatników bardziej problematyczne niż rozwiązania obecne (odrębne składanie JPK_VAT oraz deklaracji VAT). Będą to w pierwszej kolejności problemy techniczne - dane zagregowane często znajdują się w innych systemach niż dane granularne i w wielu przypadkach problematyczne będzie ich automatyczne ujęcie w JPK_VAT (np. gdy podatnik w Excelu łączy dane pochodzące z wielu źródeł systemowych). Niezwykle istotne będą też jednak problemy proceduralne. Wpisanie danych zagregowanych do JPK utrudni weryfikację i akceptację deklaracji VAT. Wielu podatników korzysta także w chwili obecnej z narzędzi do wypełniania deklaracji VAT-7 zawierających formuły usprawniające ten proces. Będzie to istotnie utrudnione po wdrożeniu proponowanych rozwiązań.

W zakresie problemów proceduralnych pojawia się także szereg pytań związanych z walidacją JPK_VAT podczas wysyłki na bramkę. Po pierwsze połączenie części szczegółowej z częścią deklaracyjną sprawi, że w przypadku błędów (np. nieprawidłowych formatów) w części pierwszej nie będzie możliwe wysłanie całości pliku. Doświadczenie uczy, że zidentyfikowanie błędu w JPK_VAT może być długotrwałe. W efekcie niemożliwe będzie złożenie deklaracji VAT – nawet jeśli w tej części nie będą występowały żadne błędy. Po drugie powstaje pytanie czy przewidują Państwo walidację pomiędzy częścią szczegółową a częścią deklaracyjną. Jeżeli tak to jest to kolejny obszar mogący utrudnić wysyłkę deklaracji VAT.

Należy także podkreślić, że wdrożenie raportowania JPK_VAT w proponowanym kształcie będzie się wiązało po stronie podatników z koniecznością modyfikacji narzędzi do generowania plików JPK. Ze względu na dodanie danych zagregowanych w wielu przypadkach będzie to modyfikacja istotna, a tym samym wiążąca się z dużymi kosztami.

Chcielibyśmy podkreślić, że w naszym przekonaniu możliwa jest faktyczna likwidacja deklaracji VAT7 i zastąpienie jej plikiem JPK_VAT. Dane w części szczegółowej JPK_VAT są bowiem wystarczające aby urzędy skarbowe mogły na ich podstawie wyliczyć zobowiązanie podatkowe podatnika. Podatnik musiałby do pliku dodać jedynie kilka dodatkowych informacji (np. dyspozycje). To w połączeniu z zastąpieniem przez JPK_VAT także informacji podsumowującej VAT-UE stanowiłoby realne uproszczenie dla podatników i faktyczny krok w kierunku automatyzacji rozliczeń podatkowych.

Poniżej przedstawiamy ramowy opis zalet i wad różnych rozwiązań w zakresie nowej schemy JPK_VAT:

Scenariusz	Zalety	Wady
------------	--------	------

Osobny JPK_VAT i deklaracji VAT-7 (stan obecny)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Łatwość weryfikacji i akceptacji deklaracji VAT-7 ○ Łatwość poprawy ewentualnych błędów uniemożliwiających wysyłkę 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Konieczność składania dokumentów zawierających powielające się dane
JPK_VAT z agregatami z deklaracji (stan proponowany przez MF)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Brak konieczności składania osobno deklaracji VAT-7 oraz JPK_VAT 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utrudniona weryfikacja i akceptacja deklaracji VAT-7 ○ Utrudniona poprawa ewentualnych błędów uniemożliwiających wysyłkę ○ Istotny koszt wdrożenia (konieczność mapowania i modyfikacji narzędzia)
JPK_VAT wyłącznie z danymi szczegółowymi	<ul style="list-style-type: none"> ○ Duża oszczędność czasu ○ Brak konieczności składania osobno deklaracji VAT-7 oraz JPK_VAT 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utrudniona weryfikacja i akceptacja deklaracji VAT-7 ○ Utrudniona poprawa ewentualnych błędów uniemożliwiających wysyłkę
JPK_VAT wyłącznie z danymi szczegółowymi i zastępujący informację VAT-UE	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bardzo duża oszczędność czasu ○ Brak konieczności składania osobno deklaracji VAT-7 oraz JPK_VAT 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utrudniona weryfikacja i akceptacja deklaracji VAT-7 ○ Utrudniona poprawa ewentualnych błędów uniemożliwiających wysyłkę
JPK_VAT wyłącznie z danymi szczegółowymi zastępujący informację VAT-UE (a nie VAT7)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Duża oszczędność czasu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Brak

2 Możliwość zastąpienia formularza VAT-UE nową schemą JPK_V7M/V7K

Z uwagi na to, że lista wszystkich faktur WDT, WNT oraz dotyczących świadczenia usług na rzecz kontrahentów z Unii Europejskiej zawarta jest w pliku JPK_V7M/V7K, natomiast rodzaj kontrahenta można określić po wskazanym numerze VAT, plik V7M/V7K zawiera wszelkie dane niezbędne do sporządzenia informacji podsumowującej VAT-UE, poza wskazaniem czy transakcja stanowi

transakcję trójstronną (informacja ta ma być jednak wskazywana w nowym polu 'KodTypuDokumentu').

Rozważyć można dodanie do schemy pola 'Transakcja trójstronna' dla transakcji WNT oraz WDT (zamiast określania tego parametru w ramach proponowanego nowego pola 'KodTypuDokumentu') i zniesienie obowiązku składania odrębnych formularzy VAT-UE.

3 Korekty JPK_V7M/V7K przy zmianie wersji

W związku z połączeniem JPK_VAT z deklaracją VAT-7 pojawia się pytanie w jaki sposób będą składane korekty poprzednich okresów w przypadku zmiany wersji schemy JPK_VAT? W chwili obecnej korekty JPK_VAT są składane wg. bieżących schem, natomiast korekty VAT-7 – wg. wzoru deklaracji obowiązującej w okresie korygowanym. Czy takie korekty będą składane wyłącznie według nowej schemy, jak następuje to obecnie w przypadku plików JPK_VAT? Takie rozwiązanie może powodować istotne trudności dla podatników w składaniu korekt deklaracji VAT.

Ponadto, chcielibyśmy zapytać, jakie jest znaczenie pól 'WariantFormularzaJPK', 'KodFormularza' (Kod formularza VAT-7/VAT-7K) oraz 'WariantFormularza' (Wariant formularza VAT-7/VAT-7K). Czy rozłączne numerowanie wariantów części szczegółowej i deklaracyjnej oznacza, że możliwa jest zmiana schemy wyłącznie w zakresie jednej z tych części. Wydaje się, że byłoby to rozwiązanie niekorzystne, ponieważ może powodować trudności podatników w prawidłowym sporządzaniu korekt, jak również czytelności wersjonowania schem JPK_VAT.

4 Szczegółowe pola w schemie JPK_VAT ○

Pole: „FormaPłatności”

W naszej ocenie ta informacja nie jest konieczna do prawidłowego rozliczenia podatku. W związku z powyższym nie powinna być elementem ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy VAT (w jej nowoprojektowanej wersji).

Należy wskazać, że w wyroku z dnia 13 grudnia 2016 o sygn. II FSK 3456/14 r. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że „zakres informacji żądanych przez organ podatkowy nie może zostać rozszerzony w drodze rozporządzenia. Zakres obowiązków nakładanych na podatników nie może zatem wynikać z objaśnienia do formularza, będącego załącznikiem do rozrządzenia wydanego na podstawie art. 5 ust 5 u.z.e.” Naszym zdaniem, w tym świetle, tym bardziej nie może być podstawą żądania dodatkowych danych i informacji schemata xsd. Należy więc uznać, że wymagania takie pozbawione są umocowania ustawowego.

○ **Pole: „KodTypuDokumentu”**

Należy zauważyć, iż pole to ma charakter bardzo szczegółowy. Do tej pory informacje dotyczące typu faktury były umieszczane w strukturze JPK FA.

Dodatkowo, w naszej ocenie, jedynie część z projektowanych typów dokumentów ma swoją podstawę w ustawie VAT, tj.:

- MK - dokument rozliczany metodą kasową;
- AU - procedura szczególna złoto inwestycyjne;
- MR - procedura Marży;
- FP - faktura wystawiona na zasadach z art. 106b ust. 3;
- TT - transakcje trójstronne

Natomiast nie widzimy podstawy prawnej dla określenia następujących dokumentów

- FISK- dowód zbiorczy wewnętrzny zawierający obrót z kasy rejestrującej;
- WEW - dokument zbiorczy wewnętrzny.

W przypadku tych dwóch kategorii pojawia się wątpliwość czy informacja ta jest konieczna do prawidłowego rozliczenia podatku i czy w związku z powyższym powinna być elementem ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy VAT (w jej nowoprojektowanej wersji)?

○ **Pole: „TerminPłatności”**

Termin płatności nie jest daną, która jest obligatoryjnie umieszczane na fakturze. Informacje te mogą być zawarte np. w umowie z kontrahentem. W efekcie wielu podatników nie posiada przedmiotowej informacji w systemach księgowych. Dostosowanie systemów księgowych w celu pozyskiwania takiej danej może się okazać czasochłonne i kosztowne.

○ **Pole „KodGrupyTowarowej”**

Należy zauważyć, iż nie ma podstawy prawnej dotyczącej zaliczania poszczególnych towarów/ usług do proponowanych grup towarowych. Pojawia się pytanie, w jaki sposób podatnik miał by zaliczać dany towar/ usługę do danej grupy towarowej, w szczególności mając na względzie projektowany art. 109 ust. 3f ustawy VAT.

Dodatkowo należy zauważyć, że (pomimo że dana ta jest wymagana wyłącznie dla transakcji sprzedażowych) dominująca większość podatników nie klasyfikuje w systemie księgowym transakcji zgodnie z przedstawionymi grupami towarowymi, a wielu z nich posługuje się klasyfikacją grupową (opartą o wewnętrzny podział produktów, np. wg. rynków zbytu) lub w ogóle nie klasyfikuje transakcji sprzedażowych. Obowiązkowe oznaczenie transakcji zgodnie z klasyfikacją zaproponowaną w nowych schemach JPK_VAT wymagało by daleko idących zmian w zasadach funkcjonowania podatników oraz w ich systemach księgowych. Chcielibyśmy zdecydowanie zaprotestować przeciwko temu rozwiązaniu.

Również i w tym przypadku pojawia się wątpliwość, czy informacja ta jest konieczna do prawidłowego rozliczenia podatku i czy w związku z powyższym powinna być elementem ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy VAT (w jej nowoprojektowanej wersji)?

○ **Wskazanie kodu urzędu, do którego kierowany jest wypełniony plik V7M/V7K**

Biorąc pod uwagę, że właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego można określić na podstawie nr NIP podatnika, pole to wydaje się zbędne, gdyż istnieje możliwość automatycznego kierowania pliku do właściwego organu przez system.

5 Określenie schematu JPK V7M(1) oraz JPK V7K(1) w drodze rozporządzenia

Niewątpliwie dobrą praktyką z punktu widzenia pewności prawa, a także zamkniętego charakteru powszechnie obowiązujących źródeł prawa, jest ogłoszenie schematu będące przedmiotem konsultacji w drodze rozporządzenia Ministra Finansów, zgodnie z treścią projektowanego art. 99 ust. 13a ustawy VAT.

6 Wyjaśnienia do struktur JPK_VAT

Chcielibyśmy prosić o określenie zasad wydawania wyjaśnień do schem plików JPK.

W szczególności chcielibyśmy prosić o wersjonowanie tych wyjaśnień, tak aby zmiany w nich były widoczne. Dobrym podejściem byłoby także w naszym przekonaniu, przygotowanie objaśnień do każdego pola struktury. Bardzo przydatne byłyby też aby wyjaśnienia były jak najbardziej praktyczne.

Pod rozwagę chcieliśmy zasugerować stworzenie forum dyskusyjnego, na którym mogłaby odbywać się dyskusja na temat pól schemy i wątpliwości podatników z udziałem ekspertów z MF. Najistotniejsze kwestie poruszane na takim forum mogłyby być dodawane do wyjaśnień do schem.

7 Informacje o błędach w JPK_VAT

Dodatkowo chcielibyśmy prosić o informację w jakiej formie będą przesyłane informacje o błędach w JPK_VAT zidentyfikowane przez organy podatkowe. Biorąc pod uwagę, że pliki są wysyłane w formie xml, sugerowalibyśmy aby także informacje o błędach były przekazywane podatnikom w takiej samej formie. Pozwoliłoby to na znaczne ułatwienie procesu poprawiania błędów.

Obecnie nie ma ustandaryzowanej formy przesyłania informacji o błędach w JPK_VAT. Informacje te są przesyłane w różnych formach, w tym najczęściej w postaci mailowej oraz w postaci nieedytowalnych PDF. Pozostawienie takiej niesprecyzowanej formy komunikacji, stawiałoby podatnika w niekorzystnej sytuacji, z jednej strony nakazując mu przekazywanie danych w formie ustrukturyzowanej, a z drugiej nie umożliwiając mu otrzymywania informacji w analogicznej formie. Wiąże się to z dodatkowymi kosztami po stronie podatników.

Dodatkowo, w świetle wprowadzenia sankcji za każdy pojedynczy błąd nie usunięty w ciągu 14 dni, informacje o błędach powinny być przekazywane w sposób umożliwiający efektywne ich usunięcie. Należy nadmienić, że w rozwiązaniu SAF-T funkcjonującym w Hiszpanii (SII), informacje o błędach w plikach JPK są przesyłane w sposób automatyczny podatnikom w postaci plików xml. Jest to dobry standard, który powinien znaleźć zastosowanie także w Polsce.